

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 21.03.2018

Sak 07/2018 Raskere digitalisering i helse- og omsorgssektoren krever nye virkemidler

Orienteringssak

Historikk/bakgrunn

Meld.St. 9 (2012-2013), Én innbygger – én journal, setter de overordnede målene for digitale tjenester i helse- og omsorgssektoren. Svært fragmenterte IKT-løsninger i helsesektoren med varierende og mangelfull funksjonalitet er en risiko for pasientsikkerhet og kvalitet. Med dagens IKT-løsninger vil verken politiske mål eller innbyggernes forventninger om en koordinert helsetjeneste og en samordnet offentlig sektor bli oppfylt. For at samfunnet skal være i stand til å kunne håndtere det økende behovet for helse- og omsorgstjenester, er helsesektoren avhengig av en betydelig oppgradering av dagens IKT-løsninger.

Regjeringen har satt som mål å øke bruken av felles IKT-løsninger på tvers av aktørene og nivåene i helse- og omsorgssektoren. Direktoratet for e-helse skal i 2018, på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet, utarbeide et styrings- og beslutningsunderlag for en nasjonal løsning for pasientjournal og pasientadministrasjon for kommunal helse- og omsorgstjeneste. Oppdraget innebærer å utarbeide en konseptvalgutredning (KVU) som underlag for ekstern kvalitetssikring (KS1). Den nasjonale løsningen for kommunal helse- og omsorgstjeneste, inkludert løsninger for samhandling, skal gi innbygger og helsepersonell en samlet journal, og helsepersonell en helhetlig IKT-støtte til utførelse av helsehjelp. Målsettingen er et resultat av tett samarbeid mellom stat og kommune, og kommunene i mellom.

Forslag til beslutning:

Skate tar saken til orientering.

Presentasjon av saken

Behovet for felles løsninger, både i helsesektoren og på tvers av sektorer, krever økt tverrsektoriell innsats. Det må etableres hensiktsmessige og effektive virkemiddel for digitalisering i offentlig sektor. Dette vil også påvirke måten departementer arbeider på og forutsetter økt samarbeid mellom departement.

En nasjonal journalløsning for kommunesektoren krever etablering av nye modeller for styring, organisering og finansiering.

Nasjonal styringsmodell for e-helse har vært og er et viktig virkemiddel for å oppnå økt gjennomføringsevne, felles mål og prioritering av digitaliseringstiltak. Nasjonalt e-helsestyre har gitt sin tilslutning til anbefalt utviklingsretning og veikart.

Helse- og omsorgssektoren mangler robuste finansieringsmodeller for å realisere helsepolitiske mål ved digitalisering. Bærekraftig finansiering av digitaliseringstiltak, som også ivaretar livsløpskostnadene til nasjonale løsninger, må sikres. Direktoratet for e-helse utarbeidet i 2017 en rapport om finansieringsmodeller for nasjonale e-helsetiltak. Leveranseoppgaver (utvikling, forvaltning, drift og vedlikehold av e-helseløsninger) bør som hovedregel løses av nasjonal leverandørfunksjon og fullt ut samfinansieres av sektoren (stat og kommune). For store nasjonale utviklingsprosjekter bør det likevel vurderes om staten skal sikre deler av investeringskostnadene ved overføringer over statsbudsjettet, jf. Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge. Dette kan særlig være aktuelt i tilfeller der e-helseløsningene primært gir kvalitative gevinster.

Leveranseoppgaver for felles grunnmur og utvalgte basistjenester finansieres gjennom obligatorisk samfinansiering.

Direktoratet for E-helse anbefalte høsten 2017 etablering av en leverandørfunksjon som kan levere nasjonale e-helse tjenester til statlige aktører, kommuner og andre virksomheter som leverer helsetjenester på vegne av det offentlige. De viktigste driverne er de mange og omfattende fellesprosjektene i sektoren de neste årene (for eksempel Én innbygger – én journal, Velferdsteknologiprogrammet og Helsedataprogrammet) og kravene til realisering av stordriftsfordeler, effektiv leveransekraft samt utnyttelse av begrensede menneskelige og finansielle ressurser. Krav til samstyring og finansieringsmodeller er faktorer som bidrar til behovet for etablering. Bruk av privat næringsliv skal vektlegges.

For å lykkes med nye store initiativ, som for eksempel En innbygger – en journal, Velferdsteknologi og tilgjengeliggjøring av helsedata, er sektoren også avhengig av felles grunnmur. Videre satsing på infrastruktur, felles informasjonsplattformer og samhandlingsløsninger er en forutsetning for å kunne bygge nye tjenester, for økt kvalitet og for å ta ut effektiviseringsgevinster.

Saken vil bli framlagt av Christine Bergland, direktør Direktoratet for E-helse
Oslo, 7.2.18